

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
Полтавського університету
споживчої кооперації України
Квітень 2010 р., № 3 (42)
СЕРІЯ «ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ»**

Постановою Президії Вищої Атестаційної Комісії України «Науковий вісник ПУСКУ» включено до «Переліку № 19 (Бюлетень ВАКУ № 2 від 2007 р.) наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук».

«Науковий вісник ПУСКУ» видається з березня 2000 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію серії «Економічні науки» КВ 5553 видане 17.10.2001 р. Державним комітетом інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України.

Головний редактор **Нестуля О. О.**,
доктор історичних наук, професор, ректор Полтавського
університету споживчої кооперації України.

Заступники головного редактора:

Рогоза М. Є., доктор економічних наук, професор,
перший проректор;

Карпенко О. В., кандидат економічних наук, доцент, проректор
з наукової роботи та міжнародних зв'язків.

Відповідальний секретар **Шимановська-Діаніч Л. М.**,
кандидат технічних наук, доцент.

Редакційна колегія серії «Економічні науки»:

Ніколенко С. С., доктор економічних наук, професор
(відповідальний редактор серії «Економічні науки»);
Березін О. В., доктор економічних наук, професор;
Брігченко І. Г., доктор економічних наук, професор;
Балабан П. Ю., кандидат економічних наук, доцент;
Виноградова О. В., доктор економічних наук, професор ДонДУЕТ;
Гончаренко В. В., доктор економічних наук, професор;
Дубішев В. П., доктор економічних наук, доцент ПНТУ;
Ємець О. О., доктор фізико-математичних наук, професор;
Іванюта С. М., доктор економічних наук, професор;
Кузник Б. Я., доктор економічних наук, професор ПДПУ;
Маркіна І. А., доктор економічних наук, професор;
Макарова М. В., доктор економічних наук, професор;
Отенко І. П., доктор економічних наук, професор ХНЕУ;
Пантелеймоненко А. В., доктор економічних наук, доцент;
Перебийніс В. І., доктор економічних наук, професор;
Хміль Ф. І., доктор економічних наук, професор ЛКА;
Рогоза М. Є., доктор економічних наук, професор;
Чернявська О. В., доктор економічних наук, доцент;
Шевченко А. Ф., доктор економічних наук, професор;
Шкурупій О. В., доктор економічних наук, доцент.

© Назва, концепція, зміст і дизайн «Наукового вісника ПУСКУ»
є інтелектуальною власністю Полтавського університету
споживчої кооперації України і охороняються
Законом «Про авторські та суміжні права».

Матеріали друкуються мовою оригіналу. При передрукуванні
посилає на «Науковий вісник ПУСКУ» обов'язково.

Випусковий редактор **М. П. Гречук.**

Літредaktor **Л. Г. Карасевич.**

Верстка **О. С. Корніліч.**

Дизайн обкладинки **Є. А. Деркач.**

Номер затверджено на засіданні вченої ради Полтавського
університету споживчої кооперації України,
протокол № 1 від 28 січня 2009 р.

Адреса редакції журналу:
36014, м. Полтава, вул. Ковалів, 3, каб. 438. Тел. (0532) 563703,
факс: (0532) 500222.

Здано до набору 20.03.2010 р. Підписано до друку 25.03.2010 р.
Формат 64×801/8. Ум друк. арк. – 22,4. Наклад: 300 екз. Зам. № 256.

Видано редакційно-видавничим центром ПУСКУ. 36014,
м. Полтава, вул. Ковалів, 3, каб. 115, тел. 8 (0532) 502481.

За точність цифр, географічних назв, власних імен,
бібліографії, цитат та іншої інформації відповідає автор.
Редакція не завжди поділяє погляди авторів.

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ

м. Полтава

Науковий Вісник

ЗМІСТ

Вимоги до авторських рукописів 7

I. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Яценко О. М.
Синергетичні засади розвитку
інтеграційних процесів у
галузі бджільництва 8

Білоброва Т. О.
Будівельно-ощадні каси як
форма вирішення проблеми
забезпечення житлом 13

Григорьєва С. В.
Споживча кооперація країн
світу: зарубіжний досвід та проблеми
його впровадження в Україні 18

Зіновчук В. В.
Економічна природа
псевдокооперативів і небезпека
їх поширення в аграрному
секторі України 23

Юрманова Є. А.
Кооперативна модель
господарювання у вирішенні
соціально-економічних проблем
депресивних територій
(західноєвропейський досвід) 29

II. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Чижевська М. Б.
Соціальний аудит як механізм
оцінки соціально-економічної ролі
кооперативного сектора економіки 34

Тимченко Ю. В. Економічні організації кооперативного типу: теоретичний аспект.....	42	Петренко С. М. Особливості підготовки кадрів споживчої кооперації України (1929–1933 рр.)	112
Корягіна А. Д., Зіновчук В. В. Економічна сутність поняття «кооперація».....	46	Онiпко Т. В. Діяльність маслоробних підприємств споживчої кооперації України в другій половині 1920-х рр.	116
Хайнріх Юрген. Співробітництво як основа свідомого ведення сільського господарства	51	Рекрут В. П. Особливості організації кооперативної освіти споживчої кооперації України у 30-х рр. ХХ ст.	121
III. ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ			
Пантелеймоненко А. О. Досвід кооперативних банків Італії: загальна характеристика та практичне значення для розвитку фінансово-кредитної системи України	55	Лопата Н. П. Етичні основи кооперативної теорії М. І. Туган-Барановського	132
Крутиков В. К., Кузьміна Ю. В. Про необхідність створення банку кооперативного кредиту	60	Яцун Т. П. Участь вітчизняних кооперативних організацій у розвитку громадської агрономії (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.).....	136
Гончаренко В. В. Розвиток кредитних спілок України в умовах фінансової кризи.....	71	Рижик І. О. Становлення вітчизняної молочарської кооперації	139
Дадашев Б. А., Гриценко О. І. Фінансово-кредитне забезпечення підприємств споживчої кооперації за участю кредитних спілок	78	Мовчан М. М. Феномен кооперації: філософсько-теоретичний дискурс	145
Скляр Г. П., Педик О. О. Механізм забезпечення фінансової стійкості підприємств споживчої кооперації та його вдосконалення в умовах перехідної економіки	83	Панченко О. П. Висвітлення досвіду «землеробських» артілей на сторінках вітчизняних кооперативних видань кінця ХІХ – початку ХХ ст.	149
IV. ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ			
Фещенко В. М. Українська кооперативна думка другої половини ХІХ – початку ХХ ст.: сучасний погляд	89	Марчишинець О. В. Кооперативні організації періоду непу як предмет вивчення в історико-економічній літературі радянського і пострадянського періоду	152
Фігуровська Н. К. Перший Всеросійський кооперативний з'їзд (до сторіччя відкриття)	92	V. АЛЬТЕРНАТИВНА ДУМКА	
Аліман М. В. Вклад Бориса Мартоса в підготовку фахівців-кооператорів в Українській господарській академії	105	Губанов С. С. Кризова динаміка: параметри і причини.....	157
		Анотації	165

СОДЕРЖАНИЕ

Требования к авторским рукописям.....

I. ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ

Яценко О. Н.

Синергетические основы развития интеграционных процессов в отрасли пчеловодства 8

Белобровая Т. А.

Строительно-сберегательные кассы как форма решения проблемы обеспечения жильем 13

Григорьева С. В.

Потребительская кооперация стран мира: зарубежный опыт и проблемы его внедрения в Украине 18

Зиновчук В. В.

Экономическая природа псевдокооперативов и безопасность их распространения в аграрном секторе Украины..... 23

Юрманова Е. А.

Кооперативная модель хозяйствования в решении социально-экономических проблем депрессивных территорий (западноевропейский опыт) 29

II. ЭКОНОМИКА, ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЕМ

Чижевская М. Б.

Социальный аудит как механизм оценки социально-экономической роли кооперативного сектора экономики..... 34

Тимченко Ю. В.

Экономические организации кооперативного типа: теоретический аспект 42

Корягина А. Д., Зиновчук В. В.

Экономическая сущность понятия «кооперация» 46

Хайнрих Юрген.

Сотрудничество как основа сознательного ведения сельского хозяйства 51

III. ФИНАНСЫ И КРЕДИТ

Пантелеймоненко А. А.

Опыт кооперативных банков Италии: общая характеристика и практическое значение для развития финансово-кредитной системы Украины 55

Крутиков В. К., Кузьмина Ю. В.

О необходимости создания банка кооперативного кредита 60

Гончаренко В. В.

Развитие кредитных союзов Украины в условиях финансового кризиса..... 71

Дадашев Б. А., Гриценко Е. И.

Финансово-кредитное обеспечение предприятий потребительской кооперации с участием кредитных союзов 78

Скляр Г. П., Педик О. А.

Механизм обеспечения финансовой устойчивости предприятий потребительской кооперации и его совершенствование в условиях переходной экономики 83

IV. ИСТОРИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ МЫСЛИ

Фещенко В. М.

Украинская кооперативная мысль второй половины XIX – начала XX в.: современный взгляд..... 89

Фигуровская Н. К.

Первый Всероссийский кооперативный съезд (к столетию открытия)..... 92

Алиман М. В.

Вклад Бориса Мартоса в подготовку специалистов-кооператоров в Украинской хозяйственной академии 105

Петренко С. М. Особенности подготовки кадров потребительской кооперации Украины (1929–1933 гг.).....	112	Рыжик И. А. Становление отечественной молочной кооперации	139
Онишко Т. В. Деятельность маслопроизводящих предприятий потребительской кооперации Украины во второй половине 1920-х гг.	116	Мовчан М. Н. Феномен кооперации: философско-теоретический дискурс.....	145
Рекрут В. Ф. Особенности организации кооперативного образования потребительской кооперации Украины в 30-х гг. XX в.	121	Панченко О. П. Освещение опыта «земледельческих» артелей на страницах отечественных кооперативных изданий конца XIX – начала XX ст.	149
Лопата Н. П. Этические основы кооперативной теории М. И. Туган-Барановского	132	Марчишинец О. В. Кооперативные организации периода НЭПа как предмет изучения в историко-экономической литературе советского и постсоветского периода	152
Яцун Т. П. Участие отечественных кооперативных организаций в развитии общественной агрономии (вторая половина XIX – начало XX ст.).....	136	V. АЛЬТЕРНАТИВНАЯ МЫСЛЬ	
		Губанов С. С. Кризисная динамика: параметры и причины.....	157
		Аннотации	170

CONTENTS

Author's texts requirements..... 7

I. PERFORMANCE OF ECONOMIC SYSTEM

Yatsenko O. M.

Interdisciplinary foundations for the development of integration processes in the field of beekeeping..... 8

Belobrova T. O.

Building Booking as a form of shelter solutions 13

Grigorieva S. V.

Consumer cooperation of the world: international experience and problems of its implementation in Ukraine 18

Zinovchuk V. V.

The economic nature of pseudo and safety of their distribution in the agrarian sector of Ukraine..... 23

Yurmanova E. A.

Cooperative model of management in addressing the socio-economic problems of depressive territories (the West European experience)..... 29

II. ECONOMY, THE ORGANISATION AND MANAGEMENT OF ENTERPRISE

Chizhevskaya M. B.

Social audit as a mechanism to assess the socio-economic role of the cooperative sector of the economy..... 34

Timchenko U. V.

The economic organization of the cooperative type: theoretical aspects 42

Koryagina A. D., Zinovchuc V. V.

Economic essence of the notion «cooperation» 46

Heinrich Urgen.

Cooperation as a basis of conducting conscious agriculture 51

III. FINANS AND CREDIT

Panteleymonenko A. A.

The features of organization

and activity of cooperative banks of Italy are found out..... 55

Krutikov V. K., Kuzmina Y. V.

The need for a cooperative bank loan 60

Goncharenko V. V.

Development of Credit Unions of Ukraine in the financial crisis 71

Dadashev B. A., Gritsenko E. I.

Financial and credit maintenance of consumer cooperation entekpkises is considerably dependent upon outward financial sources..... 78

Sklyar G. P., Pedyk O. A.

Mechanism to ensure the financial stability of enterprises of consumer cooperatives and its improvement in economic transition 83

IV. HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT

Feshchenko V. M.

Ukrainian Co-op thought the second half of XIX – beginning of XX century: a modern look..... 89

Figurovsky N. K.

First All-Russian Congress of the cooperative (to the centenary of the opening) 92

Aliman M. V.

Borys Martos's contribution in training of co-operators in the Ukrainian Economic Academy 105

Petrenko S. M.

Features of a professional training of consumers' cooperative society of Ukraine (1929–1933).....112

Onipko T. V.

Activity of butter production enterprises of Consumer Cooperatives of Ukraine in the second half of 1920s.....116

Recruit V. P.

Peculiarities of organization of cooperative education of Consumer Cooperatives in Ukraine in the 30-ies. of XX century..... 121

Lopata N. P. Ethics bases of co-operative theory of Tugan-Baranovskogo.....	132	Panchenko O. P. On the experience of «agricultural» collectives in the pages of national cooperative publications late XIX – early XX century.....	149
Yatsun T. P. Participation of national cooperative organizations in the development of public oconomii (second half of XIX – beginning of XX century).....	136	Marchishinec O. V. Co-operative organizations of period of new economic Policy as article of study in historical economic literature of soviet and undersoviet period.....	152
Rizhik I. O. Formation domestic dairy cooperatives.....	139	V. ALTERNATIVE THOUGHT	
Movchan M. N. Phenomenon of Cooperation: philosophical and theoretical discourse.....	145	Gubanov S. S. Deputy Chief Editor of the Economist.....	157
		Summaries	176